

मन्त्राणां सकृदेव स्रोतसां भेदेऽपि नदीद्रव्यस्यैकत्वात् . अववर्षणे युगपदनेकवृ-
 ष्टिधारासंयोगेऽपि उन्दतीरित्यनुमन्त्राणां सकृदेव भवति कालैकत्वात् . युगपद-
 नेकामेध्यदर्शने अबद्धं ^{१)} मन इति (२५. ११. २४.) सूर्योपस्थानं सकृदेव कालै-
 कत्वात् . वनीवारुणे तु विश्रम्य-विश्रम्य पुनःप्रयाणे च प्रेदग्नः इति (१६. ६. १८.)
 मन्त्रवचनं सकृत् आदिमे प्रयाणऽएव भवति न प्रतिप्रयाणम् कुतः अर्थै-
 कत्वात् प्रयोजनैकत्वादित्यर्थः . तथा अग्ने त्वं सु जागृहीत्ययमपि मन्त्रः (४. १३.)
 सकृदेव प्रयोऽयः नैकरात्रिमध्ये पुनः-पुनः स्वापादौ . अमेध्यदर्शनादिषु कालभेदे
 भेदेनैव भवति न सकृत् ॥ अप्रधानकालीनमङ्गं सकृदेव भवति न प्रति-
 प्रधानमावर्तते . यथाग्राधेयम् . परमार्थतत्त्वग्राधेयमुत्तरकर्माङ्गं न भवतीति कृत्वा
 चिन्तेयम् । तथा यूपोऽप्यप्रधानकालीनत्वादग्रीषोमीयसवनीयानूबन्ध्यपशूनां सा-
 धारण एव स्वरुरपि यूपवत्सर्वपशुसाधारण एव ॥ आधानादिसर्वकर्मसु पुरुषा
 एव कर्तारो भवन्ति न स्वयं यज्ञमानः . केवलं यत्प्रधानकर्म देवतोद्देशेन
 द्रव्यत्यागात्मकम् तत्स्वामी करोति फलयोगात् . पुरुषयोगिमन्त्रान् तनूपा
 अग्नेऽसि तन्वं मे पाहि (३. १७.) रायस्योषस्य ददितारः स्यामित्येवमादीन् (७. १३.)
 यज्ञमानो ज्ञेयः . संस्काराश्च वपनाभ्यञ्जनादयो यज्ञमानस्यैव भवन्ति वचना-
 भावे . वचनेनऽविज्ञामपि संस्कारा भवन्ति यथा हिरण्यमालिनो वाजपेयेन
 चरन्ति . उक्तव्यतिरिक्तमपि वचनाद्यज्ञमानस्य भवति यथा यज्ञमानो वसोर्धा-
 रां जुहोति (१८. ५. १.) यज्ञमानः पात्राण्यासादयतीत्यादि । शेषं कर्माध्वर्यादयो
 यथासमाख्यम् अध्वर्युराध्वर्यवम् होता होत्रम् उद्गातौद्गात्रम् ब्रह्मा ब्रह्मवमित्येवं
 यथाख्यं कुर्वन्ति । यज्ञोपवीतिनः सर्वाणि कर्माणि प्राक्संस्थान्युदक्संस्थानि वा
 कुर्वन्ति . यत्र-यत्रावृत्तिर्विधीयते सूर्यस्येत्यावर्ततः इत्यादौ (३. ८. २३.) यच्च कर्म
 सर्वतो विधीयते यथा परिस्तरणम् पर्युक्ष्णम् समन्तं त्रिः पर्युषतीत्यादौ (६. ३. ११.)
 तत्र सर्वत्र प्रदक्षिणं कर्तव्यम् । पितृदेवत्येषु कर्मसु विपर्यासेनापसव्येनाप्रदक्षिणं
 च . यद्वैवे आवृत्या क्रियते तच्च पित्र्ये सकृत् यथा परिसमुक्ष्येत्यादि फलीकर-
 णादि च . दक्षिणा च दिक्पित्र्ये यद्वैवे प्राक्संस्थमुदक्संस्थं वा पित्र्ये तद्व-

१) ? अबद्धं १. २. ३. अबद्धं १.